

“Đẽo chân”

Trong thần thoại Hy Lạp, có điển tích mang tên “Chiếc giường của Procuste”. Procuste là một tên cướp vùng Attique chuyên hành hạ ai đi vào vùng đó. Y bắt được người nào, đặt người đó nằm trên một chiếc giường (y có hai chiếc, một ngắn một dài) và chặt bớt hoặc kéo dài chân của họ cho vừa chiếc giường.

Trong thần thoại chiếc giường nói trên, cuối cùng tên cướp Procuste đã bị người hùng Thésée bắt y chịu chính hình phạt mà y đã xử với mọi người.

Việt Nam ta có thành ngữ tương đương: “đẽo chân cho vừa giày” dùng để chỉ kẻ luôn muốn bắt người khác theo ý mình; gọi tắt cho ý chí và hành vi đó là “đẽo chân”.

Ở ngoài đời chuyện “đẽo chân” đã nhiều; ở trong đạo còn nhiều hơn; lại khéo léo, tinh vi hơn... bằng cách dán nhãn: “Ý Chúa”.

Tại sao nhiều người thích làm tướng cướp Procuste? – Vì bản tính con người ai cũng cho mình là đúng, người khác phải theo. Từ đó sinh ra chiến tranh, xung đột, bất hòa... mãi.

Nhưng suy kỹ, kẻ cạnh trí thích “đẽo chân” nhất, vì họ không nghĩ “cao nhân tất hữu cao nhân tri” (người giỏi tất có người giỏi hơn); hoặc “đẽo chân” sẽ có ngày “chết” bằng chính đôi giày mình bắt người khác phải mang.

Xưa Chúa quả bọ Biệt phái chuyên “đẽo chân”: “...Họ giống như bọ trẻ ngồi ngoài chợ gọi bọ trẻ khác và nói: Tội tôi thôi sáo cho các bạn sao các bạn không nhảy múa? Tội tôi hát bài đưa đám sao các bạn không đám ngực khóc than.” (Mt 11, 16-19)

Lạ lùng! Dù là Chúa tể vạn vật nhưng Chúa không “đẽo chân” ai. Vô số lần Giáo hội nghĩ sai-làm quấy trong lịch sử, Chúa vẫn kiên trì giáo hóa bằng thời gian và biến cố; kẻ ác vẫn sinh sôi như cỏ lùng; ai gán cho Người điều gì cũng được...

Võ Đang Thái cực quyền có một bí quyết để thắng đối thủ: “triêm, liên, niêm, tùy, bất đầu đỉnh” (áp nhập, liên tục, dính chặt, theo sát đối thủ...thì không bị khống chế) nghĩa là người cao trí biết lắng nghe và liệu chịu ý người khác vậy mà được phục theo. Không cầu thắng người mà lại thắng.

Từ đó suy thêm, không “đẽo chân” người, quên mình để chỉ nghĩ đến người, tôn trọng ý người, hiền hậu, khiêm tốn lắng nghe, độ lượng và dễ thuận theo người... tất đã là người sống bác ái uyên thâm, đâu cứ chỉ làm từ thiện!

Thư hỏi, bố thí cả tài sản, nhưng cứ khư giữ ý mình bắt người khác phải theo... đó còn gì là bác ái! Bạt được núi mà không phá nổi ý riêng.

Hình như “công-tắc” sống bác ái nằm ở chỗ đó.

NK